

Presă și informare

Curtea de Justiție a Uniunii Europene
COMUNICAT DE PRESĂ nr. 21/11
Luxemburg, 15 martie 2011

Hotărârea în cauza C-29/10
Heiko Koelzsch/Luxemburg

În cazul în care un angajat își desfășoară activitatea în mai multe state membre, pentru soluționarea unui litigiu privind un contract de muncă se aplică legea țării în care acesta își exercită cea mai importantă parte a obligațiilor profesionale

Astfel, obiectivul este acela de a asigura o protecție adecvată angajatului în calitate de parte contractantă aflată în poziția cea mai defavorizată

Convenția de la Roma privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale¹ în materie civilă și comercială prevede că, în principiu, contractul de muncă este guvernat de legea aleasă de părți. Totuși, această alegere nu poate avea ca rezultat privarea angajatului de protecția minimă care îi este asigurată prin normele imperative ale legii care ar fi fost aplicabilă în absența alegerii (articolul 6). Astfel, în cazul în care părțile nu au ales legea aplicabilă, contractul de muncă este guvernat de legea țării în care angajatul „își desfășoară în mod obișnuit munca”, sau, cu titlu subsidiar, de legea țării în care este situată unitatea angajatoare, dacă angajatul nu își desfășoară în mod obișnuit munca într-o singură țară. Cu titlu de excepție, contractul este guvernat de dreptul țării cu care prezintă cele mai strânse legături.

Domnul Heiko Koelzsch, cu domiciliul în Germania, a fost angajat în anul 1998 ca șofer pentru transporturi internaționale de societatea de drept luxemburghez Gasa Spedition Luxembourg SA – care a fost preluată de societatea Ove Ostergaard Luxembourg SA – specializată în transportul de flori și de alte plante din Danemarca către destinații situate în principal în Germania, dar și în alte țări europene. Camioanele deținute de Gasa sunt staționate în Germania, unde societatea nu dispune de sediu social și nici de birouri. Camioanele sunt înmatriculate în Luxemburg, iar șoferii sunt afiliați la sistemul de securitate socială luxemburghez. Contractul de muncă al domnului Koelzsch, semnat în anul 1998, prevedea, în caz de litigiu, aplicarea legii luxemburgheze.

Ca urmare a anunțului privind restructurarea Gasa și reducerea activității cu mijloacele de transport care pleacă din Germania, salariații au creat în anul 2001, în Germania, un comitet de întreprindere din care domnul Koelzsch a făcut parte ca membru supleant. Printr-o scrisoare din 13 martie 2001, directorul Gasa a reziliat contractul de muncă al domnului Koelzsch cu începere de la 15 mai 2001.

După ce a sesizat instanțele germane care s-au declarat necompetente teritorial, domnul Koelzsch a chemat în judecată Ove Ostergaard Luxembourg SA, succesoare în drepturi a Gasa, la Tribunalul pentru Litigii de Muncă din Luxemburg, pentru a obține obligarea acesteia la plata de despăgubiri pentru concediere abuzivă precum și a unei indemnizații compensatorii pentru lipsa preavizului și pentru plățile salariale restante. Domnul Koelzsch a susținut că, deși dreptul luxemburghez era cel aplicabil contractului de muncă, nu trebuia să fie privat de protecția garantată, în temeiul Convenției de la Roma, prin aplicarea normelor imperative din legea germană care interzice concedierea membrilor comitetului de întreprindere („Betriebsrat”), în absența alegerii de către părți. Prin urmare, potrivit domnului Koelzsch, concedierea sa este nelegală în

¹ Convenția privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale, deschisă spre semnare la Roma la 19 iunie 1980 (JO 1980, L 266, p. 1, JO 2007, L 347, p. 3). Convenția de la Roma a fost înlocuită prin Regulamentul (CE) nr. 593/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 iunie 2008 privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale (Roma I) (JO L 177, p. 6). Întrucât acest regulament se aplică contractelor încheiate după 17 decembrie 2009, nu își găsește aplicarea în prezenta cauză.

temeiul legislației germane și în conformitate cu jurisprudența Bundesarbeitsgericht (Curtea Federală pentru Litigii de Muncă), care a extins interzicerea concedierii și la membrii supleanți.

Tribunalul pentru Litigii de Muncă din Luxemburg a considerat că litigiul era supus numai dreptului luxemburghez, soluție confirmată de Curtea de Apel și de Curtea de Casație din Luxemburg.

În consecință, domnul Koelzsch a sesizat în luna martie 2007 Tribunalul Districtual din Luxemburg cu o acțiune în despăgubire împotriva statului luxemburghez pentru aplicarea greșită, de către instanțele naționale, a dispozițiilor din Convenția de la Roma.

Sesizată cu soluționarea apelului declarat de domnul Koelzsch, Curtea de Apel din Luxemburg a decis să solicite Curții de Justiție să stabilească dacă, în cazul în care un angajat își desfășoară munca în mai multe țări, însă revine în mod sistematic într-una dintre acestea, trebuie să se considere că legea acestei țări are vocație să se aplice în calitate de „lege a țării în care angajatul își desfășoară în mod obișnuit munca” în sensul Convenției de la Roma.

În cadrul hotărârii pronunțate astăzi, Curtea amintește că articolul 6 din Convenția de la Roma instituie norme de conflict speciale în privința contractelor individuale de muncă. Aceste norme derogă de la cele care privesc libertatea de alegere a legii aplicabile și criteriile de determinare a acesteia în absența unei astfel de alegeri. Astfel, articolul 6 din convenția amintită limitează libertatea de alegere a legii aplicabile. Acesta prevede că părțile la contract nu pot, prin acordul lor, să excludă aplicarea normelor imperative ale legii care ar fi aplicabilă contractului în absența unei astfel de alegeri. În continuare, același articol 6 prevede criterii de legătură specifice care sunt, în primul rând, cel al țării în care angajatul „își desfășoară în mod obișnuit munca” și, în al doilea rând, în lipsa unui astfel de loc, cel al sediului „prin care a fost angajat”.

Curtea constată că, în această privință, Convenția de la Roma urmărește să asigure o protecție adecvată angajatului. Prin urmare, **în cazul în care angajatul își desfășoară activitatea în mai multe state contractante, convenția trebuie interpretată în sensul că garantează aplicabilitatea primului criteriu care face trimitere la legea statului în care, în executarea contractului, angajatul se achită de cea mai mare parte a obligațiilor sale față de angajatorul său și, așadar, la legea locului în care sau din care angajatul își desfășoară în mod efectiv activitățile profesionale și, în lipsa unui punct central al afacerilor, la legea locului în care acesta își desfășoară cea mai mare parte a activităților sale.**

Astfel, legea aplicabilă este determinată de statul în care angajatul își exercită funcția economică și socială, întrucât mediul profesional și politic influențează munca. Prin urmare, în măsura posibilului, trebuie garantată respectarea normelor de protecție a angajaților prevăzute de dreptul țării în cauză.

Acest criteriu al locului de desfășurare a activităților profesionale trebuie interpretat în mod larg și trebuie aplicat atunci când, precum în speță, angajatul își desfășoară activitatea profesională în mai multe state contractante, în măsura în care instanța națională poate să determine statul cu care munca prezintă o legătură semnificativă.

Prin urmare, Curtea de Apel are datoria să interpreteze în mod larg acest criteriu de legătură instituit prin Convenția de la Roma, pentru a stabili dacă domnul Koelzsch și-a desfășurat în mod obișnuit munca într-unul din statele contractante și pentru a stabili în care dintre acestea.

În acest scop, luând în considerare natura muncii în sectorul transporturilor internaționale, instanța națională trebuie să țină seama de ansamblul elementelor care caracterizează activitatea angajatului.

Aceasta trebuie în special să decidă în care stat este situat locul pornind de la care angajatul își efectuează misiunile de transport, primește instrucțiunile cu privire la misiunile sale și își organizează munca, precum și locul în care se află instrumentele de muncă. Aceasta trebuie să verifice de asemenea care sunt locurile în care transportul este efectuat în principal, locurile de descărcare a mărfurilor, precum și locul unde angajatul se întoarce după misiunile sale.

MENȚIUNE: Trimiterea preliminară permite instanțelor din statele membre ca, în cadrul unui litigiu cu care sunt sesizate, să adreseze Curții întrebări cu privire la interpretarea dreptului Uniunii sau la validitatea unui act al Uniunii. Curtea nu soluționează litigiul național. Instanța națională are obligația de a soluționa cauza conform deciziei Curții. Această decizie este obligatorie, în egală măsură, pentru celelalte instanțe naționale care sunt sesizate cu o problemă similară.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral](#) al hotărârii se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Claudiu Ecedi-Stoisavlevici ☎ (+352) 4303 3720